

Bilag 17

INDENRIGSMINISTERIET

København, den 8. marts 1982

I skrivelse af 25. februar 1981 har folketingets udvalg til valgs prøvelse udbedt sig besvarelse af en række spørgsmål. Disse spørgsmål skal jeg herved besvare således:

Spørgsmål 4:

Hvornår optræder begrebet »Andre partistemmer« (eller »Partistemmer«, som det oprindeligt blot kaldtes) første gang i valgloven?

Svar:

»Partistemmer« omtales første gang i lov om valg til rigsdagen af 15. marts 1939. Denne lov trådte imidlertid aldrig i kraft, idet det grundlovsforslag, hvortil loven var knyttet, blev forkastet ved den i henhold til grundlovens § 94 afholdte folkeafstemning. Herefter omtales »Partistemmer« næste gang ved den den 1. oktober 1945 stadfæstede lov om ændring af rigsdagsvalgloven. I lov om valg til rigsdagen af 9. juni 1948 ændredes betegnelsen til »Andre partistemmer«.

Spørgsmål 5:

Bestemmelserne i 1920-loven, hvorefter der ved anvendelse af partiliste ikke kunne forekomme stemmer, som ikke blev tilregnet en kandidat, ønskes tilstillet udvalget.

Svar:

- Der vedlægges fotokopier af Lovtidende, 1920, A, p. 491-93 og p. 1027, der indeholder
- a. §§ 47 og 48 i lov om valg til rigsdagen af 11. april 1920, og
  - b. § 1, nr. 7 og 8, i lov om forandringer i lov af 11. april 1920 om valg til rigsdagen af 28. juni 1920.

Spørgsmål 6:

Forekom der i perioden 1920-45 tilfælde, hvor stemmerne fra en kreds uden kandidat fik indflydelse på kandidatudvælgelsen?

Svar:

I perioden 1920-45 forekom en række tilfælde, hvor der ikke blev opstillet nogen kandidat i én eller flere opstillingskredse for et parti, der havde anmeldt partiliste. I alle tilfælde, hvor der valgtes en kandidat i den pågældende amtskreds (storkreds), var de personlige stemmer inkl. eventuelle tillagte »Partistemmer« i den/de opstillingskredse, hvori der ikke var opstillet nogen kandidat, så få, at de ikke fik betydning for kandidatudvælgelsen. Det tilføjes, at det ikke af de af Det Statistiske Departement udgivne redegørelser for folketingsvalgene i den heromhandlede periode fremgår, i hvilket omfang »Partistemmer« i henhold til 1920-lovens § 47 er tillagt partilistens første kandidat.

Spørgsmål 7:

Gjorde ministeriet i 1973 eller ved en af de senere lejligheder det midlertidige udvalg til prøvelse af valgene opmærksom på, at man nu fortolkede loven således, at »Andre partistemmer« skulle anvendes til at styrke partilistens prioritering, idet man gik ud fra, at dette ville være i bedst overensstemmelse med lovens hensigt, om end loven ikke nævner »Andre partistemmer« i denne forbindelse? Gjorde man i så fald opmærksom på, at denne fortolkning afveg fra en tidligere fremgangsmåde (1945-tilfældet)?

Svar:

Indenrigsministeriet har ikke tidligere over for folketinget fremdraget spørgsmålet om, hvorledes der skal forholdes med »Andre partistemmer« i tilfælde, hvor et parti har anmeldt partiliste.

Spørgsmål 8 a:

Forekommer det ikke mere nærliggende at antage, at ministeriet i 1945, da man havde valglovsændringen i helt frisk erindring, havde bedre mulighed for at fortolke i overens-